

W. Brytania odeprze wszelkimi środkami Każdą napaść na Egipt

LONDYN, 21. 5. Premier Baldwin złożył w Izbie gmin doniesienie deklaracji, która uchodzić ma za linię wytyczną polityki brytyjskiej wobec Włoch.

Jeden z posłów rządowych za-interpelował premiera, czy w obliczu decyzji włoskich o anektowaniu całej Abisynji i powstawaniu skutków tego zagrożenia pozycji brytyjskich w Afryce i na Bliskim Wschodzie, rząd brytyjski gotów jest w sposób niedwuznaczny stwierdzić wyraźnie, że pod żadnym warunkiem ingerencja włoska do spraw Egiptu i Palestyny nie będzie dopuszczalna. Interpelacja domagała się również, aby rząd brytyjski wyraźnie stwierdził, że każda próba takiej ingerencji byłaby uznana za akt nieprzyjazny i odpowiednio potraktowana. Interpelacja wreszcie zapytywała, czy wobec zmienionych warunków, wywołanych postępowaniem lotnictwa, rząd brytyjski rozważy w porozumieniu z rządem Egiptu kwestię wzmożenia brytyjskich sił zbrojnych w obszarze kanału Sueskiego.

Premier Baldwin odpowiedział:

„Oczywiście, należy przedewszystkiem uprzytomnić sobie, że położenie Egiptu i Palestyny nie jest jednakowe. Co do Egiptu, rząd J. K. Mości notyfikował rządowi obcych mocarstw, w ich liczbie również Włochom, w marcu 1922 r., że W. Brytania zdecydowała zlikwidować protektorat nad Egiptem i uznać Egipt za suwerenne niepodległe państwo. Czyniąc tę notyfikację mocarstwom, rząd J. K. Mości wyraźnie stwierdził, w sposób niedopuszczający błędnej interpretacji, że każda próba któregośkolwiek mocarstwa wtrącania się do spraw Egiptu, rząd brytyjski uzna za akt nieprzyjazny i uważać będzie każdą napaść na terytorium egipskie za akcję, która musi być odparta wszelkimi środkami, znajdującymi się w rozporządzeniu W. Brytanii. Wobec tego uzupełniające oświadczenia wydają się zbędne.

Co się tyczy kanału Sueskiego, to wstępne rozmowy są obecnie w toku w Kairze, dla nawiązania rokowań o traktacie sojuszniczym między W. Brytanią a Egiptem i kwestie związane z obroną

kanalu są brane pod uwagę.

Co do Palestyny, to rząd J. K. Mości, odpowiedzialny jest za administrację i ochronę Palestyny, zgodnie z postanowieniami mandatu i zamierza wykonać całkowicie ciążące na nim zobowiązania.

Deklarację premiera przyjęła Izba z oznakami aprobaty i zadowolona.

Dookoła sprawy Arcybiskupa Rouen

CITTA DEL VATICANO, 21. 5. W związku z ogłoszonym w paryskim dzienniku „Populaire” artykułem, informującym jakoby kardynał pronuncjusz Maglione przybył do Rzymu dla uzyskania aktu potępienia arcybiskupa z Rouen, „Osservatore Romano” oficjalnie stwierdza przedewszystkiem, że nuncjusz Maglione bawił w Rzymie ostatnio w wrześniu r. ub. i pobyt ten o charakterze odpoczynkowym nie miał związku ze sprawą Rouen. Sprawa przeciw arcybiskupowi z Rouen podjęta została przez pewnego, od kilku miesięcy już zmarłego pralata francuskiego i była kontynuowana przez innego dostojnika kościelnego francuskiego. Wyjaśnienia wreszcie „Osservatore Romano”,

Starcie Arabów ze Szkotami

Anglia ściga wojska do Palestyny

LONDYN, 22. 5. — Z Jeruzolimy donoszą:

Po raz pierwszy w okresie obecnych zaburzeń w Palestynie, doszło wczoraj dwukrotnie do starcia między żołnierzami angielskimi i Arabami.

Pierwsze starcie miało miejsce na drodze z Jaffy do Jeruzolimy. W starciu tem trzech żołnierzy bataljonu szkockiego zostało ciężko rannych.

Do drugiego starcia doszło w starej dzielnicy Jeruzolimy. Grupa Arabów otworzyła z rewolwerów ogień na patrol żołnierzy angielskich. Żołnierze odpowiedzieli strzałami, raniąc ciężko jednego z Arabów.

REAKCJA ANGLJI

Władze mandatowe zarządziły demonstracyjny lot 4 angielskich samolotów bombardujących nad Jeruzolimą. Jednocześnie zakomunikowano przywódcom arabskim, że w razie dalszego zaostrzenia się sytuacji, samoloty zbombardują dzielnicę arabską.

Dziś odbędzie się w Jeruzolimie wielka rewja wszystkich oddziałów angielskich, stacjonujących w mieście i okolicy. Władze mandatowe zarządziły obsadzenie wszystkich urzędów pocztowych i telegraficznych przez zbrojne posterunki angielskie.

KAIR, 22. 5. — Dziś w nocy z pociągu w chwili przejazdu przez Tel - Aviv rzucono bomby, które uszkodziły połączenia telegraficzne i telefoniczne między Jeruzolimą a Haifą.

POSILKI

KAIR, 21. 5. Nowy bataljon wojsk brytyjskich dziś wieczorem wyrusza do Palestyny.

JERUZOLIMA, 22. 5. Przybyli dziś bataljon piechoty szkockiej rozkwaterowano w dzielnicy Nabulus. Przybył też oddział wojsk inżynieryjnych, dla strzeżenia komunikacji. Arab raniiony wczoraj zmarł.

JERUZOLIMA, 21. 5. Aresztowano tu 2 Arabów, podejrzanych o udział w strzelaninie i mordzie w kinie „Edison”.

Stan wyjątkowy roznęcił również na szlaki kolejowe, na 50 km. poza miasto. Wczoraj poraz pierwszy od dłuższego czasu nie notowano w mieście żadnych krwawych starć.

Wobec pogrożeń arabskich, samoloty angielskie strzegą portu w Tel-Awii. Położenie jest naprężone. W kilku miejscach pod-

palone zostały składy i zbiory rolnicze.

STANOWISKO ARABÓW

LONDYN, 21. 5. Naczelny komitet arabski w Palestynie ogłosił odezwę, zawierającą sprawozdanie z rozmów z Wysokim Komisarzem brytyjskim. Ze sprawozdania wynika, że przywódcy Arabów zajęli odmowne stanowisko wobec komisji królewskiej, która ma przeprowadzić śledztwo, celem wyjaśnienia przyczyn ostatnich zaburzeń. Naczelny komitet arabski stwierdza, że obecny strajk stanowi żywiołowy wyraz pragnień narodu arabskiego — obrony własnego bytu przed niszczącą Arabów polityką żydowską — „śledziby narodowej”. Arabowie zdecydowani są — oświadcza — proklamacja — utrzymać strajk, dopóki nie nastąpi radykalny zwrot w tej polityce, czego pierwszym dowodem musi być wstrzymanie dopływu imigracji żydowskiej do Palestyny.

1000 ARABÓW

PRZYBYŁO DO WŁOCH

NEAPOL, 21. 5. Przybyło tu 1000 członków organizacji „młodzież Arabji liderskiej”. Przeszli oni pochodem demonstracyjnym przez miasto, a wieczorem udają się do Rzymu.

Organizowanie „niepodległościowców”

W kołach politycznych zwrócono uwagę, iż od pewnego czasu podjęto organizowanie osób, odznaczonych krzyżem lub medalem niepodległości w osobne koła, zwane „kołami niepodległościowców”. Do kół tych przystępują odznaczeni, nienależący do kół legionowych ani powiatowych.

Koła „niepodległościowców” tworzone są zarówno w Warszawie, jak i na prowincji. Akcji organizacyjnej „niepodległościowców” patronują pewne czynniki polityczne z obozu rządowego.

W przeddzień sądowego wyroku Fatalna przejażdżka motocyklem szantażystów prasowych

Przy wielkim zainteresowaniu publicznosci Sąd Okręgowy ogłosił wyrok w rozprawie przeciwko Kazimierzowi Górnosowi i Edmundowi Koltajowi, oskarżonym o zorganizowanie szantażu prasowego. Oskarżeni nie stawili się na ogłoszenie wyroku, a obrońcy ich uzasadnili że nieobecność poważnym wypadkiem motocyklowym, któremu obaj podlegli ulegli w przeddzień ogłoszenia wyroku i wobec tego zmuszeni byli rozpocząć kurację w szpitalu. Jak wiadomo, odpowiadali obaj z wolnej stopy i dlatego mogli odbywać wycieczki.

Sąd Okręgowy skazał Górnosa na jeden rok więzienia, zezwalając mu nadal na przebywanie na wolności za dotychczasową kaucją 500 zł., a Koltaję na 3 miesiące z zawieszeniem na 3 lata.

Sąd uznał za udowodniony w stosunku do Górnosa zarzut wymuszenia 2 tysięcy złotych od prokurenta f-my „Holenderski” Bernstock-Czarneckiego oraz zarzut usiłowania wymuszenia kwoty pieniężnej od współwłaścicieli firmy „Sokół” Kwaśniewskiego i Pacholczyka, Koltaję natomiast uznano winnym organizowania szantażu prasowego przeciwko f-mie „Holenderski”, przez co wyłudził od firmy 1000 zł.

Podkreślić należy, że obaj oskarżeni są młodymi ludźmi (obaj 33-letni), a Górnos posiada wyższe wykształcenie.

Na szosie Nadarzyńskiej wydarzyła się tragiczna w skutkach katastrofa motocyklowa.

Motocykl f-my „Chevrolet” z przyczepką zaczępół kołem przyczepki o słup telegraficzny. Jadący na motocyklu dwaj bracia Walentynowicze wypadli z motocyklu i doznali szeregu ogólnych obrażeń. Jadący w przyczepce Jerzy Koltaj z Wilna wyrzucony został na odległość około 18 metrów i uderzył głową o słup, doznając ciężkiego uszkodzenia czaszki.

Na miejsce wypadku wezwane pogotowie prywatne 55-555. Lekarz opatrzył poturbowanych. — Wszelkie próby ratowania Koltaję zawiodły. Zmarł on po upływie pół godziny. Przybyła komisja sądowo-śledcza. Zwłoki tragicznie zmarłego przewieziono do kostnicy, rannych zaś oddano pod opiekę rodziny.

Policja prowadzi dochodzenie celem ustalenia, czy wypadek został spowodowany przez nieostrość kierowcy.

Święto kadetów w korpusie lwowskim

LWÓW, 21. 5. Korpus Kadetów Nr. 1 we Lwowie obchodził uroczyste swe doroczne święto, związane z przejściem wychowanków najstarszej, t. j. 6 kompanji, po zdaniu egzaminu dojrzałości, do służby wojskowej, względnie na studia akademickie. Corocznie w ramach tej uroczystości najstarsza kompanja przekazuje sztandar powstańcy z 1863 r. kompanji piątej. Uroczystość wypadła zawsze w rocznicę 3-go powsta-

nia śląskiego, w dzień bitwy pod górą św. Anny, w której brali udział lwowscy kadeci, czyn swój bohaterski okupując śmiercią na polu bitwy.

W ramach uroczystości nastąpiło wręczenie odznaki korpusu kadetów zasłużonemu oficerowi i działaczom społecznym oraz wychowawcom kadetów i samym kadetom z odchodzącą kompanją. Dekoracji dokonał Komendant Korpusu płk. Franciszek Wielgut.

Cyganie grasowali w województwie poznańskim

POZNAŃ, 21. 5. Aresztowanie herszta niebezpiecznej szajki bandyckiej cyganów Franciszka Burjańskiego w chwili gdy usiłował włamać się do więzienia śledczego w Margoninie, celem uwolnienia uwięzionego tam brata swego Rajnholda, ułatwiło organom bez-

pieczeństwa wyjaśnienie szeregu włamań i napadów bandyckich.

Ukończone obecnie dochodzenia policyjne ustaliły, że banda braci Burjańskich grasowała przez dłuższy czas w powiatach chodzieskim, wyrzyskim, szubińskim, inowrocławskim, śremskim i krotoszyńskim. Bandy ci mają na sumieniu życie jednego policjanta i usiłowanie zabójstwa szeregu osób napadniętych, jak również zarzucenia im się zamordowanie młynarza w Dachowej pod Poznaniem i jego żony. Rejestr grabieży obejmuje kilkadziesiąt wypadków.

Podróżuj samolotem

Ostra krytyka rządu w angielskim parlamencie

LONDYN, 21. 5. W Izbie gmin sir Thomas Inskip, minister koordynacji obrony państwa, zagaił w imieniu rządu dyskusję o zagadnieniach obrony państwa, zdając jednocześnie sprawę ze swego urzędowania, niedawno rozpoczętego.

Po mowie min. Inskipa zabrał głos sir Archibald Sinclair (liberał niezależny). Uskarża się on na brak szczerości w enuncjacjach rządu, o stanie obrony państwa i o położeniu międzynarodowym. — Grozą ze wszystkich stron niebezpieczeństwa — mówił — polityka włoska staje się coraz bardziej zaczepna, partja wojskowa japońska przebiega polityki ekspansji, rozwija się po-

śpieszenie zbrojenia Niemiec. — Również przywódca Labour Partji Attlee atakował rząd za brak wyraźnego programu polityki zagranicznej i obrony państwa.

Skości Winston Churchill krytykował rząd za opóźnienie w przedsięwzięciu zarządzeń dla wzmocnienia obrony państwa. — Mówca zestawia postępowanie rządu brytyjskiego w tej dziedzinie z tem, co czyni się w Niemczech. Cały przemysł niemiecki — mówił Churchill — jest zorganizowany dla wojny. Nie żądam, aby w W. Brytanji wprowadzono warunki życia wojennego, ale żądam, by program wzmocnienia obrony był szybko wykonany.

Morderstwo nad Wisłą Bandyta Kalisz wykonawcą „dintojry”

Nocy ubiegłej, o godzinie 4-iej nad Wisłą w pobliżu wału Miedzeszyńskiego, pod wsią Las, pow. warszawski, rozegrały się krwawe potyczki. Wzięcia, pasący konie, usłyszeli wystrzał z rewolweru. Gdy pobiegli w kierunku, skąd doszedł odgłos strzału, ujrzeli leżącego na ziemi Jana Sobotę, lat 38, mieszkającego w Las, z raną postrzałową pleców. Jednocześnie zauważyli dwóch uciekających mężczyzn.

Za uciekającymi pogonił trzech wieśniaków. Pościg trwał aż do przedmieścia Grochowa. W czasie pościgu jeden z uciekających groził rewolwerem. Gdy uciekający dobiegli zabudowań w Grochowie, skryli się.

Sobota nie odzyskawszy przytomności, zmarł.

Policja wszczęła energiczne dochodzenie i ustaliła, że Sobota wraz z dwoma mężczyznami był u Bronisława Szalejki, również mieszkającego w Las, który nie cieszy się dobrą opinią. Zebrani udali się nad Wisłę, gdzie w czasie sprzeczki padł śmiertelnie ranny Sobota. Okazało się, że zabójcą jest osławiony bandyta, Szymon Kalisz, który niejedno życie ludzkie ma na sumieniu. Po strzale bandyta zdołał zabrać łuskę od kuli, aby zatrzeć ślady. Kto był trzecim osobnikiem, ustali dochodzenie.

Energiczny pościg za bandytą trwa.

Jaja na wagę Powszechnie żądanie sfer gospodarczych

Na terenie Związku Izb Przemysłowo - Handlowych rozważane jest obecnie wystąpienie Centralnego związku detalicznego kupiectwa chrześcijańskiego R. P., który zwrócił się do Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie z prośbą o rozważenie sprawy zmiany systemu handlu jajami „na sztuki”, t. j. według miary ilościowej, na system handlu na wagę. Dyrektor Związku zrzeszeń zawodowych eksporterów jaj oraz główny inspektor wywozu jaj z Polski przy Związku Izb, nadto inspektor standaryzacyjny wypowiedzieli się w zasadzie za celowością wprowadzenia systemu handlu jajami na wagę, jednakże bez stosowania przymusu. W handlu hurtowym czynione są już usiłowania wprowadzenia systemu zakupu jaj na wagę od producentów i innych dostawców. Akcja ta stale, acz powoli, reali-

zuje się w pewnych ośrodkach produkcji z dobrymi wynikami. Zagranicą, jak naprz. w St. Zjednoczonych, jaja są sprzedawane wyłącznie w sortymentach wagowych tak, że w detalu przy sprzedaży na tuziny, waga jaj standaryzowanych jest w poszczególnych grupach prawie jednolita. Jaja niestandardowane nie mogą być w ogóle przedmiotem handlu. Na podstawie tych i szeregu innych przesłanek, Izba wypowiedziała się za wprowadzeniem obowiązku sprzedaży i kupna jaj na wagę, narazie tylko w handlu detalicznym. Zarządzenie takie stanowiłoby pierwszy etap akcji, zmierzającej do zmodernizowania systemu handlu jajami, na wzór dokonanych już zmian w systemie handlu owocami oraz innymi produktami hodowl i rolnictwa.

Pierwszy zjazd w świecie poświęcony Fotoluminescencji

Wczoraj w gmachu zakładu fizyki doswiadczanej U. J. P. odbyło się otwarcie międzynarodowego zjazdu fizyków, poświęconego zagadnieniu fotoluminescencji. Na zjazd przybyło kilkudziesięciu fizyków polskich, reprezentujących wszystkie uniwersyte-ty polskie, oraz dwudziestu kilku uczonych zagranicznych, reprezentujących Niemcy, Francję, Belgię, Jugosławie, Holandję, Lotwę i Rumunję. Ponadto nadesłało swe prace naukowe kilku profesorów sowieckich oraz prof. Krishnon z Kalkuty (Indji).

Na uroczystość otwarcia zjazdu

Warszawska giełda pieniężna w dniu 22 maja

Dewizy: Holandia 359.65 (sprzed. 360.37, kup. 358.93); Berlin 213.45, sp. 213.98, k. 212.92; Bruksela 90.00, sp. 90.13, k. 89.82; Gdanisk sp. 100.20, k. 99.80; Kopenhaga 118.10, sp. 118.39, k. 117.81; Helsingfors sp. 11.67, k. 11.61; Londyn 26.46, sp. 26.82, k. 26.88; Madryt sp. 72.10, k. 72.40; Nowy Jork 5.31 i siedem ósmych, sp. 5.33 i jedna ósma, k. 5.30 i pięć ósmych; Nowy Jork (kabel) 5.32, sp. 5.33, k. 5.30; Oslo 132.90, sp. 133.23, k. 132.57; Paryż 35.01, sp. 35.08, k. 34.94; Praga 22.03, sp. 22.07, k. 21.99; Sztokholm 136.40, sp. 136.73, k. 136.07; Zurich 172.00, sp. 172.34, k. 171.66; Wiedeń sp. 100.00, k. 99.60; Montreal sp. 5.30, k. 5.28; Medjolan sp. 42.10, k. 41.80; marka niem. sp. 169.00, k. 154.00.

Papiery procentowe: 7 proc. poź. stabilizacyjna 61.75—62.00 (500 col.) 63.00 (w proc.); 3 proc. prem. inwest. 1 em. 66.50, 11 em. 67.00; 4 proc. państw. poź. premjowa dolarowa 49.75; 5 proc. konwersyjna 52.50; 6 proc. poź. dolarowa 78.50 (w proc.); 8 proc. L. Z. Komun. B. G. K. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Kom. B. G. K. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Komun. B. G. K. 83.25; 7 proc. oblig. Kom. B. G. K. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Rol. 94.00; 7 proc. L. Z. Banku Rol. 83.25; 5,5 proc. L. Z. Komun. B. G. K. 81.00; 5,5 proc. oblig. Kom. B. G. K. 81.00; 8 proc. oblig. bud. B. G. K. 93.00; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. 97.25; 4,5 proc. L. Z. ziemskie seria V 44.75—45.25; 4,5 proc. L. Z. Pozn. ziemstwa kred. seria K. 45.00; 4,5 proc. L. Z. Pozn. ziem. kred. seria L. 39.50; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 53.50—54.00—53.75; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 47.00; 5 proc. L. Z. Góstochoy (1933 r.) 42.75; 5 proc. L. Z. Kalisza (1933 r.) 42.50; 6 pr. oblig. m. Warszawy 8 i 9 em. 51.75.

Akcje: B. Polski 101.00—100.00—101.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 27.00—27.75; Wegiel 13.75—14.25; Lilipol 10.75—11.50; Norblin 48.75; Ostrowiec 29.50; Starachowice 33.50—23.75; Haberbusch 43.00.

W obrotach prywatnych: rubel srebrny 1.55.

Tendencja dla pożyczek państwowych mocniejsza, dla dewiz i listów zastawnych niejednolita, dla akcji mocniejsza. Pożyczki dol. w obrotach prywatnych; 8 proc. poź. z r. 1925 (Dillonowska) 96.00—95.75; 7 proc. poź. Śląska 71.00—70.75; 8 proc. renta ziemiska (1.000 zł.) 40.00; 5 proc. renta ziemiska 52.00; 3 proc. poź. prem. bud. 25.75—26.00; 4 proc. poź. prem. inwestycyjna 51.50—51.75.

GIĘŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kg.: pszenica jedn. 23.50—24, zbier. 23—23.50, żyto I st. 15—15.25, II-gi st. 14.75—15, owies I st. 15.75—16.25, I-A st. 16.25—16.50, II st. 15.25—15.75, jęczmień browarny 15.75—16, gat. II-gi 15.50—15.75, III-ci 15.25—15.50, IV ty 15.00—15.25, groch polny 18—19, Victoria 29—31, wycia 22.50—23.50, peluska 22.50—23.50, seradela podw. czyszczona 23—30, łubin niebieski 9.75—10, łubin żółty 12—12.50, rzepak zimowy 42.50—43.50, rzepak zimowy 41.50—42.50, rzepak letni 41.50—42.50, rzepak letni 42—43, siemię lniane 36.50—37.50, koniuczyna czerwona sur. bez grubej kanianki 115—130, czerw. o czyst. 97 proc. 155—165, biała surowa 60—70, biała o czyst. 97 proc. 80—100, mak niebieski 60—62, ziemiaki 3.50—4, mąka pszenna wyciagowa gat. I-szy 37—39, I-A 35—37, I-B 34—35, gat. I-C 33—34, gat. II-B 29—31, gat. II-D 26—27, gat. I-F 25—26, gat. II-G 24—25, mąka pszenna pastwana 16.50—17.50, mąka żytnia gat. I-szy wyciagowa 23—24, gat. I-szy do 50 proc. 23—24, gat. I-szy do 65 proc. 22—23, gat. II-gi 18.50—19, razowa 18.50—19, żytnia poślednia 14—15, otręby pszenne grub. 12.25—12.75, pszenne młakie 11.25—11.75, pszenne średnie 11.25—11.75, otręby żytnie 11.75—12.25, kucy lniane 17.75—18.25, rzepakowe 14.75—15.25, śruta sojowa 22.50—23.00.